Szerkesztőség és kiadóhivatal Salgótarján, [illegible] u.
Telefonszám: 58.
Hirdetések millimeteres díjszabás szerint.

A MUNKA

Megjelenik Szombaton
Negyedévre 2 Pengő.
Postacsekk: 28.744 szám.
Apróhirdetések: szavankint 8 fillér, a legkisebb hirdetés 1 Pengő.

Felelős szerkesztő és kiadó: Szántay István — TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP — Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat.
Szerkesztő bizottság: Csengödy Lajos dr., Horváth László, Köntzey Ferenc, Lapsánszky János.

IX. évfolyam. 8 szám. — Ára 24 fillér — Salgótarján, 1931. február hó 21

A magyar munka megorganizálása.

Irta: **Söpkéz Sándor** müegyetemi tanár, országgy. képviselő.

Ravasz László püspök, azoknak az impresszióknak a hatása alatt, amelyeket amerikai utja során egy nagy clevelandi acélgyárban folyó éjjel-nappali munka láttán szerzett ezt mondotta:

A munka nem véletlen, hanem legbelsőbb lényege a világnak. Egy nemzet halálát jelenti, amikor nem tud dolgozni. A jövő hősköltemenye: a magyar munka megorganizálása. Az elektromos energiaszolgáltatásról szóló törvényjavaslat, — amelyet a felsőház bizonyos módositásokhoz való hozzászólás végett visszaküldött a képviselőháznak — csakugyan a magyar munka megorganizálását célozza, mert ahhoz, hogy az ország minden részében megorganizáltassék a magyar munka, szükséges az, hogy gondoskodjunk arról, hogy az ország minden részében rendelkezésre álljon a magyar munkához szükséges energia. A tudományos technika rohamos fejlődése az utolsó félszáz esztendőben arra tanitott, hogy az ország minden részében szükséges energiaminnyiségeket csak ugy tudjuk mindenki számára hozzáférhetővé tenni, ha gondoskodunk arról, hogy azok a nyers energiakészletek, amelyeket a természet bölcs előrelátással felhalmozott a föld belsejében, vagy amiket megtalálunk a leeső vizekben és a szél erejében, átalakitjuk elektromos energiává és ezután a vékony drótokon elviszszük oda, ahol munkára, energiára szükség van. Ez a magyarázata annak, hogy ma a világon mindenütt foglalkoznak az elektromos energiagazdálkodással. Még nem sikerült ugyan az emberiség egész energiaszükségletét elektromos energia alakjában juttatni a fogyasztóhoz, de már ma is igen számottevő, körülbelül 30-35 %-a az emberiség összenergiaszükségletének elektromos energia alakjában jut a fogyasztóhoz. Természetes, hogy foglalkozik a tudomány a más alakban szolgáltotott energiák racionalizálásával is, de a legintenzivebb módon, éppen az elektromos energiagazdálkodással foglalkozik. Egyrészt azért, mert mint az előbb emlitettem, ma már az emberiség szükségletének mintegy, 30-35 %-át elégitik ki elektromos energia alakjában, másrészről pedig azért, mert a technika tudományok kijelölték már azt a csapást, emelyen ez az elektromos energiagazdálkodás racionalizálható. Ez a csapás, ez az ut pedig az: épiteni lehetőleg az ősenergia lelőhelyén nagy elektromos centrálékat, ezekből drótokon átvinni az energiát lehetőleg nagy távolságra, szétosztani ott lehetőleg nagy vidékeken, vagy egész országrészeken és felhasználni azokon a vidékeken, az illető vidék lehetőleg mindennemü energiaszükségletének kielégitésére.

Ilyen telepek keletkeztek nálunk már a multban is és a szükséglet fokozásával, meg az elektromos gépek és szerkezetek tökéletesitésével ezek a telepek folyton növekedtek. Növekedtek a telepből kiinduló drótok is, amig ezek a drótok összeértek és minden tervszerüség, minden kényszer nélkül lassanként létrehozták egyes országrészekben, vagy egyes vidékeken ezt az összefüggő elektromos hálózatot. Ez a tehnikai és egyuttal gazdasági feladat, amelyet ez a törvényjavaslat előreláthatólag hamarosan törvényerőre emelkedvén, meggyorsitani, illetőleg elősegiteni akar.

Amerikában, ahol mialatt mi verekedtünk és pusztitottuk szellemi és anyagi értékeinket, dolgoztak és termelték az értékeket, ez a nagy energiahálózat már nagyjában elkészült. Németországban a háborus gazdálkodás likvidálása, Franciaországban az elpusztitott területek felu itása, Svajcban a háboru alatt és különösen a háboru után tapasztalt nagy széninség folytán ezek az országos elektromos hálózatok már javarészt elkészültek és lényegesen hozzájárultak az illető országok gazdasági fejlődéséhez.

Nálunk is megindult a fejlődés körülbelül 8-10 esztendeje modern irányban. Értem ezt ugy, hogy a háboru előtt, az akkori tehnikai tudásnak és gazdasági szükségletnek megfelelően épült apró kis telepek, amelyek a maguk idejében jók és korszerüek voltak, de ma elavultak, kezdenek lassankint egy nagy hálózatban egyesülni. A kis telepek táplálta városi és községi elosztó hálózatok csatlakoznak azokhoz az országos jellegü, nagy vezetékekhez, amelyeket rendszerint egy bánya, vagy más ipartelepek fejlesztő telepei látnak el a szükséges elektromos energiával.

A fejlődésnek ebben a kezdeti stádiumában, amikor a modern elektromos energiagazdálkodás nálunk, még gyermekéveit éli, alkotta meg a kormány ezt a törvényjavaslatot, egyrészt azért, hogy meggyorsitsa, elősegitse ezt a fejlődést, másrészt, hogy ez a fejlődés olyan irányt vehessen, amely megfelel az ország egyetemes gazdasági érdekeinek és számol egyuttal az energiagazdálkodás ma már világszerte kijegecesedett törvényeivel és végül azért is, hogy gondoskodhassék a kormány most, amikor még kevesebb szerzett joggal kell számolni arról, hogy ezek az elektromos müvek idővel az állam birtokába juthassanak, illetőleg, hogy az állam valamikor, későbben, az elektromos energiagazdálkodásban tevékenyebb részt vehessen.

A kormány és az agrárhitel.

Gaal Gaszton a vigadóbeli gyülésen ismertette az „Független Kisgazdapárt" gazdasági programmját és ennek során azt sérelmezte, hogy a mezőgazdasági hitelválságot a kormánynak enyhiteni nem sikerült. Szerinte nem elegendő az, hogy a gazdák a vidéki pénzintézetektől méregdrága rövidlejáratu kölcsönt kapnak, hanem a kormánynak kötelessége a gazdák részére a bankoknál hosszulejáratu kölcsönöket kieszközölni, — mint ő mondotta — a bankokat ilyen hitelnyujtásra az államhatalom erejével rákényszeriteni. Gaál Gasztonnak száz százalékig igaza van abban, hogy a mezőgazdaság hitelválságát csakis hosszulejáratu, törlesztéses kölcsön nyujtásával lehet megoldani. Ez azonban nem az ő saját külön igazsága, hanem konyhabölcsesség, amelyben minden értelmes ember megegyezik. A magyar kormány valamennyi tagja ennek tudatában van és már évek óta hirdeti ezt az elemi igazságot.

Csakhogy az igazság hirdetésétől annak megvalósitásáig nagyon hosszu és göröngyös az ut és Gaál Gaszton abban a kényelmes helyzetben van, hogy a kritikus szemüvegén keresztül szemlélheti, hogyan járja végig a kormány ezt az utat és mennyire nem képes a célt elérni. Nem pedig eddig azért, mert ennek leküzdhetetlen akadályai vannak. Hosszulejáratu hitel számbavehető menynyiségben és összegben idehaza a belföldön nem teremthető. Egyszerüen, mert kevés a tőke és a tőkeképződés igen csekély és lassu. Ha erre azt mondja Gaál Gaszton, hogy a kormány kényszer-

„A MUNKA" TÁRCÁJA

A KOSZORU.

Luby Károly elbeszélése.

A magas Tátra hegyormai közül épen akkor bukott fel a nap, midőn vágmelléki udvarházunk fehér, tágas tornácában a kopók nyugtalan csaholása közben, vadászfegyveremet tisztogattam.

Később a reggeli után vállra vetett fegyverrel, kedvező előjelek között, a fenyves hegyoldal felé tartottam.

A ködülte völgyekben még csak gyengén derengett az őszi napsugár és ha a felső légrétegekben itt-ott áttörte a gomolygó felhőt a nap, aranypiros sugárból koronát tüzött a zordon, néma, komor hegyormok kimagasló csucsaira.

A köd, a kárpáti völgyek ezen hideg sürü, fátyola lassan eloszlott s a pázsitos hegyoldal, a rét es a völgy minden füszála, virága vidám, harmatgyöngyös csillogással üdvözölt.

A hegyoldalon, melyről a legszebb kilátás nyilt a Vágvölgyére, megállottam. A hegy lábánál, zugó, sebes folyásu Vág sötétkék csillamu kristályos vizén nesztelenül vonul lefelé egy-egy óriás fenyőszálakból összevált vizi jármü a tutaj, melynek kormánylapátját tartó, szélesvállu erős emberei teljes erővel lapátolják a hullámos vizet, hogy a sebesen illanó járművet mindig a rohanó ár sodrában tarthassák.

Pár pillanatig még láthatom ezt az érdekes képet azután elnyeli a ködös távol.

A nap följebb-följebb emelkedik a láthatár fölé és a bérces táj más szint ölt. A lég tisztul és tükrözésétől a láthatár tágul. A ködlepte fenyvesek, a meredek hegyoldalak, a völgyek mélyén elrejtett falucskák előtünedeznek és szinnel, élettel töltik meg a tájképet.

A távoli erdő, bérc, sötétlő kék szine, fátyolszerü világoskék derengésbe megy át, mig a nagyobb hegyormok határozott, de világosabb ibolyaszint váltanak.

Körülöttem a muló ősz bágyadó fénye, gyöngülő napsugara és hideg, sürü harmatcsillogása van. Szivemben nyugalom, béke és az a meghatottság, amit a bucsuzó ősz mélabus hangulata szül.

Most egyszerre a távoli falvacskák harangjai megcsendülnek és reggeli imára szólitják a hivőket. A kisharangok öszszeolvadó, tisztacsengésü zenéje bércről-bércre száll s a havasi legelők nyájőrei mély áhitattal térdre borulnak és egyszerü buzgó imájok a kis harangók szelid, zengésével röpül fel az Ur zsámolyához.

A nagy természet szabad, fenséges templomában, megihletten, szivemre tett kézzel tekintek én is föllelé . . . és elnyomott, kirabolt hazámra gondolok.

Ezen ünnepélyes hangulatban lemondok a vadak üldözéséről, szelidebb munkába: virágszedésbe fogok.

A hegyoldal virággal volt födve. A sok virág harmatgyöngyös szemecskéivel üdén hivólag kacérkodva tekintgetett felém és mind, de mind illatnyelven csilingelte: gyüjts össze, fonj koszoruba minket, és övezd körül gyönge szirmainkkal a te virágodnak, a te büszke rózsádnak tiszta, fehér homlokát. Mi szerelemmel árasztjuk el szivét s ha eddig nem szeretett, ezután szeretni fog téged.

Ezt suttogta nekem a sok kis virág.

Hallgattam a gyönge virágok kedves behizelgő szavára és az ősz egyszerü virágait csokorba szedve, leereszkedtem a völgybe, ahol a Vág gyöngyöző habjaiban megfürösztém a virágot és nagyobb örömmel vittem haza, mint bármilyen vadász-zsákmányt.

Midőn rezgő nyárfákkal körülvett udvarházunk kertjébe léptem, szép hugaim a rózsák tisztogatásával foglalkoztak, de rögtön félbenhagyiák a munkát, amint engem a nagy csokorral közeliteni láttak. Érdeklődéssel, csodálkozva siettek elém, mert reájok nézve meglepetés volt az, hogy a mezők vadja helyett a mezők virágait hozom haza. Szótlanul, fürkésző szemekkel tekintgettek majd reám, majd a kerti asztalra tett nagy mezei virágcsokorra. Végre is menyecske hugomból kitört a kiváncsiság és tudni akarta, hogy kinek szántam a sok virágot.

Virágot a virágnak, feleltem a kérdésre s halkan, sohajszerüleg hozzátevém: az én virágomnak.

Ah! Tehát már van virágod. Kérdék meglepetten egyszerre.

Volna, volna, feleltem a multra gondolva mindig lehangoltabban.

— Hogy szereted, azt sejtem, mert minden sóhajod feléje száll szólt sopánkodva a menyecske.

— És mi a neve? Folytatta faggatva a fiatal asszony.

— Tud-e főzni, sütni, varrni, himezni? Jó-e, engedelmes-e, kedves-e? Szerény mint az ibolya, vagy pedig büszke mint egy rózsa?

Ily kérdések özönére kellett hirtelen választ adnom. Miután kiváncsiságukat kielégitem és válaszaim után hölgyem alakjában izlésüknek megfelelő eszményi alakot nyertek, jókedvvel kezdték rendezni a sok virágot és szorgos kis kezeik között az általam hozott nagy csokor, rövid idő multa a legszebb koszoruvá alakult.

Miután a koszoru a sok pompás kék virág s a völgyben szedett nefelejcstől erősen kék szinbe játszott, fehér ezüstszegélyü selyem szalaggal kötöttük át és gondosan, nedves itatos papir közé helyeztük, hogy messze tőlünk délen lakó eszményképemhez való utazásom közben a virág szinét, illatát, báját el ne veszitse.

A vasuton is kitünő gondom volt reá, hogy a koszoru meg ne sérüljön, hogy üde és ép maradjon, amig célhoz nem jut.

Midőn az én büszke királynémhoz, az Al öld egyik városába értem és óvatosan kibontottam a koszorut, kellemesen lepett meg, hogy a pompás koszoru minden virága oly üdén mosolygott reám, mintha mindegyik külön-külön akarta

ritse rá a bankokat ilyen hosszulejáratu hitelezésre, ugy ezzel a kényszerrel a kormány egy csapással agyonütné a takarékbetétek képződésének lehetőségét. Mert egyetlen egy betevő nem lesz, aki a bankra bizza megtakaritott pénzét, ha ki van téve annak a lehetőségnek, hogy a bank ezt a pénzt 25—35 esztendőre, vagyis hosszulejáratra kihitelezni kényszerül. Hogy mennyire kell vigyázni az ilyen kényszerintézkedésekre azt világosan megmutatta a mult év októberében beállott igen nagy betételvonás, az a bizonyos „tőkemenekülés", amely legalább száz millió pengőt vont ki a bankoktól és takarékpénztáraktól arra a kósza hirre, mintha a kormány épitkezések céljából igénybe akarná venni a betétek bizonyos százalékát. Megindult a tőkemenekülés és ha a bankjaink nem lettek volna oly erősen felvértezve, ugy ez a nagy betételvonás komoly pénzügyi fennakadásokra, esetleg összeomlásra is vezethetett volna. Arról tehát szó sem lehet, hogy a bankokat reákényszeritsük rövidlejáratu betéteik és hiteleik évtizedes hosszulejáratu kihelyezésére. Egyéb tőkeforrás pedig Magyarországon nincsen.

Maradna tehát a külföldi kölcsönszerzés. Igen ám, csakhogy ma a világ valamennyi tőkepiaca elzárkózik a záloglevelek vásárlásától és igy magyar záloglevelet sem lehet a külföldi piacokon eladni, hiába bocsátanák ki azokat a magyar bankok. Hogy a hosszulejáratu agrárhitel e bedugulása világszerte sulyos baj, amelyet még a leggazdagabb országokban sem tudtak orvosolni, azt igazolja a nagy államok kormányainak az a törekvése, hogy az agrárhitelt nemzetközi összefogás utján valamiképpen meg lehessen oldani és e végből már tárgyalások folynak egy nemzetközi agrárhitelintézet alapitására. Ha tehát a hatalmas, nagy és gazdag államok sem tudták eddig leküzdenni a hosszulejáratu agrárhitel problémájának nehézségeit, ugy igazságtalanság, sőt talán könnyelmü szemrehányás hibáztatni a magyar kormányt azért, hogy a mi kis szegény országunkban ezt a sulyos világproblémát a magunk csekély erejéből nem tudta dülőre vinni. Persze a népgyülések lobbanékony légkörében, amikor a panaszok-panaszra halmozódnak és az emberek higgadt tisztánlátását az elkeseredés elhomályositja, ilyen higgadt megfontolásra és mérlegelésre nem kerül a sor.

Annál inkább lett volna kötelessége a tanult vezérnek Gaál Gasztonnak reámutatni arra, hogy a kormánynak esztendők óta legbuzgóbb törekvése, az agrárhitel körül mutatkozó bajokat, amenynyire lehet, enyhiteni és minden igénybevehető és elérhető eszközökkel átmenetileg pótolni a hosszulejáratu hitel világszerte jelentkező hiányát. Hiszen azok a különféle hitelakciók, amelyek miatt a kormányt a városi polgárság, az ipar, kereskedelem és szabad foglalkozásu lakosság oly éles támadásban részesitett és részesiti még ma is, valamennyien azt a célt szolgálták, hogy a mezőgazdaság részére emberséges hitelt juttasanak. Ebben a szellemben született meg a több izben ismételt exporthitel, ezt a célt szolgálta a földreform finansziozása végett lekötött svéd gyufakölcsön és a sok speciális mezőgazdasági hitel. Eltekintve az aránylag csekélyebb összegü kisipari hitelről, valamennyi egyébb hitelmüvelet, amelyet a kormány, vagy az állam számlájára közvetlenül vagy pedig közvetve a bankok és külföldi pénzcsoportok utján kezdeményezett és bonyolitott le, kizárólag éppen a mezőgazdaság céljait szolgálták és a gazdaközönség javára váltak.

A mezőgazdasági érdekeltségen kivül álló valamennyi egyéb termelési és foglalkozási ág, mily gyakran vádolja ezért egyoldalu agrárizmussal a magyar kormányt, amelynek bünéül rójják fel, hogy a közpénzekből származott feleslegeket csaknem teljesen a mezőgazdasági hitel céljaira forditotta és ezzel megszegte azt a szabályt, hogy hosszulejáratu beruházásokat és hiteleket csak külföldi kölcsönpénzből szabad végezni. De a kormány mégis vállalta ezt az ódiumot, mert tudatában volt annak, hogy a mezőgazdaságot sulyos helyzetében hitellel támogatni fontos nemzeti érdek.

Ha tehát Gaál Gaszton igazságos és tárgyilagos lett volna, ugy nem lett volna szabad az agrárhitel kérdésének taglalásánál elhallgatni azokat a tényeket és eredményeket, amelyeket a mezőgazdasági hitelválsággal való folytonos és szivós küzdelmében a magyar kormány felmutathat. Abban azután nem a kormány a hibás, hogy a magyar földbirtok kisebb felerészében erején felül adósodott el. A magyar földbirtok hatvan százaléka még mindig adósságmentes, ugy hogy az eladósodás általános arányszáma talán egész Európában még mindig nálunk a legkedvezőbb. De azt is nagyon jól tudja Gaál Gaszton, hogy a kormány éppen most foglalkozik a legbehatóbban az eladósodó földbirtokok tehermentesitésével és hogy erre a célra nemcsak a gyufakölcsönből megmaradt milliókat, hanem még egyéb időközben szerzett összegeket is fog már a legközelebbi jövőben felhasználni.

Gaál Gaszton, ha a tárgyilagos igazságot hirdetné, ekként szólott volna: „A hosszulejáratu agrárhitel világszerte pusztitó válsága nálunk is fennáll annak ellenére, hogy a magyar kormány minden lehetőt elkövetett ennek a válságnak az enyhitésére. Fogjunk hát össze mindannyian e bajok leküzdésére!" De Gaál Gaszton nem ezt tette, hanem ugy állitotta be a dolgot, mintha egyfelől a mezőgazdaság hitelválságának a magyar kormány gazdaságpolitikája volna az oka és mintha másfelől a kormány ölbetett kezekkel nézte volna ennek a krizisnek az elharapózását. Ez lehet talán alkalmas taktika a pártprogramm népszerüsitésére, lehet talán a pártpolitikus tendenciózusan aláfestett, tetszetős féligazsága, de felelős kormányférfiu nem követheti őt ezen az uton, amely fejjel egyenesen a falnak visz.

volna nekem eszményi virágnyelven mondani: bár messzire eltávoztunk szeretett szülőföldünk szép határaitól, fájdalmat, hervadást, honvágyat nem érezünk, mert tudjuk, hogy bájos testvérünk tiszta, hófehér, büszke szép homlokát fogjuk még ma ékesiteni. Az a tudat, hogy az ő csókjai és az ő szerető kebelén fogunk elhervadni, boldoggá tesz minket. Én pedig dobogó szivvel vittem a virágot a virágnak, hanem az én virágomnak, az én büszke rózsámnak csak tövisei vannak számomra és igy az ékes koszorut, lovagias hódolatom jelét, el nem fogadta.

A visszautasitás, a mély megaláztatás és a csalódás megrenditő hatása alatt egy forró könnyet ejtek a még mindig eleven, üde szinekben pompázó koszorura. Ezen könnytől a koszoru minden virága, mint a dérütött falevél, egyszerre hervadásnak indult és hervadt, elsárgult, elszáradt. Rövid idő mulva a koszoru már csak zörgő haraszt volt.

Miután a visszautasitással életem célja elveszett és reám nézve az élet üressé és tartalmatlanná vált, nem mentem többet vissza szülőföldem vadregényes hegyei közé, hanem földönfutóvá lettem. Halálos sebével a vad a rengetegbe fut, én a zajló életárba merültem el, hogy sértett önérzetem kiáltó szava az élet vásári zajába ne hasson ugy a szivemig.

Az elszáradt koszorut, mint szerelmi bánatomnak a fájdalom forró könnyüivel megszentelt jelét, magammal vivén, kegyelettel őriztem addig, amig egy éjjel álmomban egész üde harmatgyöngyös pompájában meg nem jelent előttem a szekrényben féltve őrzött koszoru.

Ezen alkalommal a koszoru minden virágának kelyhe megnyilt és a sok apró virágszájacskából andalitó, csodaszép bübájos dallamok hangzottak el.

Ilyen bübájos dallamok ébren csak a legnagyobb költők szivében zsonganak.

Ahogy a csodás dallamárnak vége lett, egyes virágszálak kiváltak a koszoruból s a szivembe szállva, csodálatos, zengő, halk virágnyelven arra kértek, égessem el a koszorut, hogy a visszautasitás fájdalmas emlékétől megszabadulva, felhő alakjában visszatérhessenek szülőföldjükre, kedves völgyeik szeretett bérceik közé.

Megszántam a kis virágokat s hogy a honvágy és a visszautasitás érzete ne gyötörje, egy csillagvilágos éjszakán a hegy tetőre mentem, ott az elmult nyár hervadt virágaiból egy kis máglyát raktam, arra illesztém az elszáradt koszorut és meggyujtottam a máglyát.

A láng hirtelen fölcsapott s a koszoru pár percig élénk piros lánggal lobogott. Mereven néztem a lángba és igy tisztán láttam, hogy a koszoru végső fellobbanásából egy fénysugárból megalkotott bájos tündérilény fejlődött ki. Szent áhitattal némán néztem az égi jelenést és csodálattal, meglepetéssel veszem észre, hogy a fényalak dusfényt sugárzó homlokát az én visszautasitott, üde, kékbe játszó, fehérszalagos koszorum köriti.

Az istennőnek látszó fényalak lassan, ünnepélyesen, komoly méltósággal emelkedett a tiszta ég felé, mig végre a csillagsugaras égbolton fénye a csillagok fényével elvegyült és az alak eltünt.

A polgári munka.

Kállay Miklós kereskedelemügyi államtitkár, akit a budapesti Belvárosi Polgári Kör elnökévé választott, tegnap este elnöki avató beszédet mondott, amely megérdemli, hogy az események rohanó árjában mellette egy percre megálljunk. Az államtitkár a polgárság hivatását és szerepét vázolta a gazdasági válság leküzdésében. Való igaz, hogy a polgárság két malomkő között őrlődik. Egyfelől a szocializmus nemzetközi tanai iparkodnak aláásni a polgári öntudatot, másfelől a nagy kapitalizmus hatalmas gazdasági erejével mindjobban kiszoritja a polgárságot az önnálló gazdasági tevékenységből és kényszeriti bele a szabad gazdasági alanyokat a maga érdekkörének szolgálatába. Ezért joggal mondhatta Kállay Miklós, hogy a polgárság elhelyezkedése ma rendkivül nehéz. De egy nagy ereje mégis megvan és pedig az, hogy sem a kapitalizmus, sem a szocializmus nem tud a polgárság nélkül megélni, mert mindkettőnek mellőzhetetlenül szüksége van a polgár gazdasági tevékenységére. Ez alatt elsősorban azt kell érteni, hogy a polgári munka, vállalkozás, termelés nélkül a munkásság nagy része nem tudna elhelyezkedni, másrészt pedig a nagy kapitalisztikus üzemek a maguk fogyasztótáborának legszélesebb rétegeit éppen a polgárságban találják meg. Hozzá tehetjük ehhez még azt is, hogy a magyarországi polgárságnak legerősebb fenntaró oszlopa a városi polgárság, mellett a vidéki gazdatábor, amely legnagyobb erőssége egyfelől a magántulajdonra alapitott gazdasági rendnek, más részről pedig a nemzeti gondolatnak, szemben a nemzetköziség közös tanainak hiveivel. Ha tovább füzzük ezt a helyes megállapitást, ugy hamarosan reá kell jönnünk, hogy a magyar földmunkásnak és a mezőgazdasági népességnek általában ugyancsak a polgárság táborában van a helye, mert a mezőgazdasági üzemben, amint ezt a legnagyobb szocialista tudósok is rég felismerték, nincsen helye a szakszervezeti alapon való gazdasági szervezkedésnek, már csak azért sem, mert a mezőgazdaságban a munkabér nem kizárólag pénzbeli fizetésből áll, hanem természetben való ellátásból is, amely különböző vidékenként annyira különböző az igények sokfélesége folytán, hogy azt lehetetlenség volna szakszervezeti kollektiv szerződésekben szabályozni. A mezőgazdasági népesség tehát igenis a polgári rendbe tartozik és nem a proletárság sorába.

Mindezek alapján helyesen jelölte meg Kállay Miklós államtitkár, hogy a polgári gondolat érvényesülése csak nyugodt polgári fejlődés mellett képzelhető el, aminek előfeltétele pedig a biztositott rend és a konszolidáció. Hogy az ország többsége, sőt a főváros lakosságának tulnyomó része is a polgári gondolat érvényesülésétől várja a boldogulást, szemben különböző felforgató törekvésekkel, azt csattanóan bizonyitotta a fővárosi választások eredménye, amely a polgári pártok igen nagy többségével végződött, amivel szemben a szociáldemokrata párt, tehát az antikapitalisztikus irányzat csak erősen megritkult sorokkal vonul be a budapesti városházára. A gazdasági válságból való kiutat is végül csak a magyar polgárság fogja megtalálni, mert külső beavatkozással lehet ugyan esetleg pillanyatnyi segitséget hozni, de állandó eredményt és boldogulást csakis a polgári munka és a munka alapján kifejlődött termelés hozhatja meg. Persze ennek előfeltétele az, hogy a polgárság a maga józan megfontoltságával rekessze ki a gazdasági kérdésekből a politikát és ne üljön fel azoknak a népszerü jelszavaknak, amelyek mézesmázos igéretekkel szeretnék el tántoritani a polgárságot a higgadt megfontolás politikájától, de amely igéretek beváltására a jelszavak hirdetőjének nincsen se módja se hatalma. A magyar jövő a polgárság jövője. Ebben a tudatban őrizze meg a magyar polgárság polgári önérzetét és a maga munkájával bizonyára meg fogja alapozni az ország anyagi boldogulását.

Pályi Pál főispán távozása.

A Budapesti Közlöny február 14-iki számában jelent meg a közlemény, hogy buzgó és eredményes szolgálatainak elismerése mellett főispáni tisztségének viselése alól felmentetett és részére a II-od osztályu Érdemkereszt a csillaggal adományoztatott. — Pályi Pál ezelőtt öt évvel foglalta el a főispáni széket. Őt ide feletteseinek bizalma hivta és tisztviselő társainak szeretete kisérte. Egyike volt azoknak a főispánoknak, akik a vármegyei közigazgatási szolgálatot ízig-vérig ismerték és kezdettől fogva szolgálták. A megszállás előtt Hont vármegyét, majd később a Nógráddal egyesitett vármegyéket, mint főjegyző szolgálta s ugy itt, mint főispáni működése közben mindig kidomboritotta mélységes hazaszeretetét, megértését és az eseményekkel szembeni higgadt megitélését.

Szeretettel foglalkozott az irodalommal s mint a Madách társaságnak tagja maga is kedves novellákat irogatott. Kulturális téren a vármegyei muzeum, a közmüvelődési tanács, a falufejlesztés ép ugy érdekelték, mint a cserkész és leventeintézmények kultusza.

Eleinte ugy értesültünk, hogy a főispáni székből saját elhatározásából távozó Pályi Pál elhagyja vármegyénket, azonban örömmel vesszük tudomásul, hogy rendkivül rokonszenves egyénisége továbbra is közöttünk fog maradni s a jól megszolgált nyugalomban is altuista és közérdekü társadalmi intézmények keretében fog közremüködni a szebb magyar jövő érdekében.

Utóda a főispáni székben runyai dr. Soldos Béla ny. Borsod-gömöri főispán lett, akinek a városunkhoz közelfekvő Kazár községben van földbirtoka. Egyénisége és a közigazgatásban eltöltött évtizedes munkássága garancia arra, hogy magas állását vármegyénk és szükebb hazánk: városunk sok-sok, gazdasági, szociális és kulturális kérdéseinek megoldására fogja felhasználni. —

Lapunk szerkesztőségének és olvasótáborának nevében mély tisztelettel köszöntjük!

Hirek és különfélék

Hamvazó szerda. *Nehéz a közgazdasági helyzet, mert talán az önző kartellek akarják igy. A magyarság lelkiereje még viaskodik a fojtogató materializmussal s megpróbálja a farsangot kihasználni, szerényen és sokszor éhesen. — A látszólagos jókedvre jeges széllel kijózanitóan hatnak azonban a hamuthintő papnak szavai: Memento . . . emlékezz ember, por voltál és por leszel. — Bár ne csak a mindennapi kenyérért nehezen küzdő, egyszerü népnek a lelke reagálna e nagy igazságra, hanem a pénzhatalmak mindent üzletnek tekintő, ridegen kalkuláló eszét is felrázná a ledorongolt lelkiismeret és szociális méztől csepegő szavak helyett, az embertársi, magyar testvéri érzés nyujtana gyakorlati segitséget a süllyedő magyar hajó utasainak. Ki tudja, hogy a nemzetiségünket fenyegető rabló államok keze nem találta e meg azt a kezet, mely a belső közállapotok lezüllesztésével segiti a békediktáló hóhérmunka befejezését! Nagyböjti, szomoru téma ez, ha azonban a „memento" szelleme megérint, lesz feltámadás, de akkor ne felejtsünk el visszafizetni!*

Kérés Salgótarján város társadalmi egyesületeihez. Évről-évre nagy nemzeti ünnepünk: március 15-nek ünneplése városunkban egészen elaprózódik. Hogy az ünnepség impozáns mereteit és egységességét megőrizzük, illetve biztositsuk, ez évben városunk központi ünnepségét fölkérésünkre a MANSz salgótarjáni csoportja rendezi meg. Kérjük az összes egyesületeket, hogy a távoli telepek és iskolák kivételével külön március 15-iki ünnepségeket ne tartsanak, hanem a MANSznak a Katholikus Kör nagytermében d. e. 11 órakor tartandó ünnepségén testületileg vegyenek részt. Bővebett a falragaszokon.

A TESz kerületi Elnöksége.

A Salgótarjáni Ipartestület által f. évi február 1-én tartott müsoros estélyen, a mult számunkban közölt kimutatáson kivüli f e l ü l f i z e t é s e k: Czeizler Artur 5 P. és Friedler Samu 20 P.

ASPIRIN-TABLETTÁK
rheumatikus fájdalmaknál és meghűléseknél
BAYER

Miniszteri elismerés és köszönet. A m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmü R. T. Vezérigazgatóságának a salgótarjáni acélgyári és salgóbányai társulati iskolák szegénysorsu tanulóinak az 1930-31-ik iskolai évben juttatott díjmentes tankönyv és irószerekért és karácsonyi felruházási hathatós támogatásáért őszinte elimerését és köszönetét nyilvánitotta.

A rozsnyói csonka egyházmegye kitüntetett püsp. helynökét Pájer Jánost f. hó 12-én meleg ünneplésben részesitette Putnok társadalma, egyházközsége és a magyarrészi plébániák papsága. A putnoki hivek érzelmeit és ajándékát: a főpapi jelvényeket nagy küldöttség élén dr. Holczmann János postamester nyujtotta át, az értékes láncot és a keresztet pedig a papság küldöttsége élén Drescsik János esp. plébános közvetlen, szerető szavakkal ajánlotta fel a főpapnak, aki az áldozatos megnyilatkozásért hálás köszönetet mondott s továbbra is azt a krisztusi szeretetből fakadó munkát igérte, amit lelkiismerete eddig is diktált. A papság küldöttségében Drescsik János somosi esperesen kivül résztvettek még: Horváth Gyula kisterenyei, Horváth László k. keszii, Matus András tiszaszentandrási plébánosok, sipeki Balázs Béla adminisztrátor és Márkus Lajos helyb. hittanár.

A Róm. Kath. Egyházközség a hosszu előkészület után a megalakulás stádiumába jutott. Holnap (vasárnap) d.e. a 10 órai szentmisén vesznek részt a hitközség képviselőtestületének választott és kinevezett tagjai. Gyülekezés fél 10 órakor a plébánia udvarán. Szentmise után a Róm. Kath. Olv. Körben lesz az alakuló első közgyülés, melyen az eskütétel is megtörténik. Közgyülés után társas ebéd az Olvasókör nagytermében. — Örömmel regisztráljuk e hirt, mert sok tenni való vár ezen szervre, melynek hiányát sulyosan érezte eddig is hitéleti és társadalmi téren sok egyesület és a sok ezer hivő. Bizonyára egyetemes emberi érdekeket szolgáló nemes elhatározások szinhelye és azoknak gyakorlati megvalósitója lesz e helyi parlement, melynek áldásos működésében föltétlenül hiszünk.

Meghivó. A Salgótarjáni Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet 1931. március 1-én délután fél 4 órakor tartja a Róm. Kath. Olvasókör disztermében III. évi rendes közgyülését, melyre a Nőegylet minden tagját meghivja az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A mult évi közgyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése. 3. Jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésére két tag kijelölése. 4. Diszelnök és ügyvezető elnök megválasztása. 5. Diszelnöki megnyitó. 6. Diszelnök és ügyvezető elnök üdvözlése. 7. A tisztikar, igazgató, választmány és számvizsgáló bizottság lemondása, illetve ujra választása. 8. Ügyvezető elnök ismerteti az Egyesület munkaprogramját. 9. Főtitkár jelentése a Nőegylet évi működéséről. 10. Főpénztáros jelentése és a jövő évi költségvetés letárgyalása. 11. Számvizsgáló bizottság jelentése. 12. Inditványok. Az alapszabály 8 §. f. pontja értelmében a közgyülés előtt 3 nappal az igazgatóhoz irásban bejelentendők. 13. Záróbeszéd.

Kulturelőadások. Kulturelőadások folynak már hónapok óta az üveggyárban is, ahol Szente László agilis igazgató munkástábora nehéz fizikai munka mellett értékes szellemi tevékenységet fejt ki. Az előadások vasárnaponként megfelelő, tartalmas müsorral a legnagyobb érdeklődést váltják ki. E nagy kulturmunkában respektábilis munkát végez Sándor József üveggyári tisztviselő, aki mint a gyár kulturcsoportjának vezető és irányitója a működvelő és szavalógárda közreműködésével az előadásokat legszebb keretbe foglalva változatos és vonzóvá teszi. Ezen megértésre való nehéz munkájáért szereplőivel együtt a legnagyobb elismerés illeti. Elismerés illeti a hallgatóságot is, mely a nehéz anyagi gondokkal tartó napi küzdelem és fáradtság mellett a lélek nemesités és ápolására is nagy gondot forditva értékeli és értékelni tudja kulturmunkánkat. Az érdeklődés fokozását biztositandó az előadások vetitett képekkel élénkitetnek. Eddig Bóth Gyula, Hunyár Ádám, Körmöczy György, Sztankovits János és Zolnay Ferenc előadók, a hallgatóságot érdeklő legkülönbözőbb tárgykörből vett témák fejtegetésével nagy lendület és hazaszeretettel készitik elő a munkástársadalmat a szebb és boldogabb jövőre. Kövessük a palackgyári dolgozók statuálta kultur munkát!

A „Salgótarjáni Sakkör" meghivására, Tóth László kecskeméti sakkmester a „Magyar Sakkvilág" szerkesztője, f. év márc. havában sakk előadást és szimultánt fog tartani. Ez uton hivja fel a „Sakkör" a sakkbarátok és sakkozók figyelmét a megtartandó nagyszabásu előadásra és szimultánra. A szimultánra való részvételre jelentkezők, részvételüket a „Sakkör" titkárának (Halácsy József, Starján. Főszolgabirói hiv.) f. hó végéig jelentsék be. Részvételi dij 50 fillér. Az előadás és szimultán napja és ideje később lesz közölve a „Munkában".

A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet által február 7-én az Olvasókör helyiségeiben megtartott farsangi teaestély a siker és jókedv jegyében zajlott le. A figyelmes háziasszonyok közvetlen szeretettel fogadták az érkező vendégeket és helyezték el a stilszerüen konfettivel, szerpentinekkel diszitett asztalok körül. A farsangi teaestély iránt nagy érdeklődés mutatkozott. Fél 9 után néhány perccel már minden hely foglalt volt az asztalok körül és az egybegyült szép közönség kiváncsisággal várta a függöny szétrebbenését. Elsőnek Nagy Béláné lépett a függöny elé, hogy finom asszonyi lélekkel átérzett és megirt hangulatos prologusával bevezesse az estélyt. Gyula diáknak „Fauszttal Berlinben 1930-ban" cimü versét mondotta el és ennek a mély érzésekkel teli költeménynek alapgondolatát választotta prologusa kiinduló pontjául. A poétát, aki Fauszt doktorral ma a gépek századában a nagyváros kavargó lüktető zajában, rohanva, hajszolva keresi az emberek között a — szivet! Ezt a szivet keresem én is — mondotta prológusában Nagy Béláné. — Azt a szivet ami ma itt összehozott bennünket. Ennek a szivnek a jóságos melege sugárzott felénk mikor a jótékonyság ajtaján kopogtattunk, hogy adjatok, segitsetek. Ezt a sok szeretetet, melegséget áldozatkészséget szeretnénk jó szivvel viszonozni, hogy ma egy pár röpke órára, feledve gondot, but, bajt az öröm, a vigság és jókedv tüzeinél adjanak sziveink egymásnak találkozót. A prológus megtalálta szivét! A megkapó hangulatos bevezető az előadó közvetlen kedves előadásmodora egyszerre meghóditotta a közönséget. – A hangulat meg volt alapozva! Az egyes számok előtti rövid de ötletes konferanszokat a közönség ujabb és ujabb tapsokkal honoráita. Az estély pesti vendége a kis Lantos Ica rutinos játékával kedves hangjával és kiváló előadóművészetével nagy tetszést aratott. Különösen nagy sikere volt a kis őzikéről szóló dalával — ami után sokszor a függöny elé tapsolta a lelkes közönség. A zongora kiséretet városunk kiváló zenésze Hegyi Pál látta el. A müsorban a humort, a farsangi bohóságokat a vendégszereplő acélgyári működvelőgárda egyrésze, a kiváló Szabó Isten vezetésével vitte a szinpadra. Két egyfelvonásos bohozatot adtak elő a tőlük megszokott ügyes rendezésben és összehangolt együttesben, sok szivből fakadó kacajt váltva ki a közönség soraiban. A müsor után a kongreganista lánykák bonyolitották le a párolgó teák feltálalását, majd Gábor primás zenekarának muzsikájára táncra perdült az ifjuság és a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákig maradt együtt. Itt emletjük meg, hogy Lantos Ica a budapesti gyermekszinház együttesével nem e hó végén, hanem valószinüleg április hó közepén fog az acélgyárban vendégszerepelni.

Kulturest volt 15-én vasárnap a hircsgyári olvasókörben. Örömmel láttuk, hogy az utóbbi időben észlelhető nyomott hangulat, mintegy varázsütésre eltünt és helyébe az egymásiránti tisztelettel párosuló fesztelen jókedv lépett. Először volt alkamunk üdvözölni a gyár uj vezetőjét Tarnay Kálmánt, abból az alkalomból, hogy namcsak a gyárnak müszaki vezetését, hanem a gyár kebelében müködő kulturális és társdalmi vezetést is kezébe vette és ennek dokumentálására ezen kulturestén értékes és nagyrabecsült előadását élvezhettük. Előadását — melynek tárgya a technika fejlődése volt, a tőle megszokott közvetlenséggel tárta hálás hallgatói elé. Az olvasókör agilis vezetősége is megtette kötelességét. Szép müsort állitott össze, melyet a működvelő gárda Egner Rezső rendezésében hozott szinre. Igen hatásos irredenta élőképet mutattak be bájosan. Majd Podhorecz Irénke nagyszerü szavalatát élveztük. „Az Ágnes" c. egy felv. népies tárgyu szindarabot adták elő: Géczi Bözsike, Vass Gábor, Fekete Pál, Kákonyi Ferencz, Korejcsik Hermann és Egner Rezső. Valamennyien derekasan megállták helyüket, de mégis ki kell emelnünk Fekete Palit, ki a Peti cigány szerepében ismét jó színésznek bizonyult. Vass Gábor a tökéletes részeges paraszt alakitásával szintén kiválót nyujtott. A szép számu közönség nem is maradt háládatlan. A szünetekben Majcher Miska conferált igen ötletesen, sok derüt váltva ki a hallgatóságból. Meg kell még emlitenünk a bár csekély létszámu dalárda nagyszerü szereplést, melyet Vilezsál Antal karnagy sok szakéreltemmel dirigált. Reméljük, hogy ugy a gyár, mint az olvasókör vezetősége részéről hasonló kulturális célokat szolgáló és társadalmi összetartást célzó összejövetelekben minél gyakrabban lesz részünk Isten áldása kisérje munkájokban!

Értesités. A napokban ismét szaporodott a bérautók száma városunkban, ugyanis Persch Ede az ismert soffőr és autószerelő, egy csinos uj kocsit vásárolt, mellyel bérfuvarozást vállal, és éjjel-nappal a közönség rendelkezésére áll. Telefon: 24. Lakás: Kis-utca 6 szám Mayer Vilmos füszeres mellett.

Olcsó csontszinü butor kézimunka faragott feketével; antik arannyal diszitve elköltözés miatt eladó. Kifogástalan. Egy hármasszekrény, egy éjjeliszekrény, egy ágy, nagy asztal, rádióasztal, virágállvány, két fotel, két kerekszék és toalett. Érdeklődni lehet a Nemti „Hangya" szövetkezetben.

Értesités.

F. év márc. hó 1-től kezdve volt pékségemet Netzkó Mátyás urtól visszaveszem. Amidőn ezt ugy a város, mint a vidék t. közönségének b. tudomására hozom, kérem, hogy a multban tapasztalt nagybecsü támogatásukat részemre ezután is biztositani sziveskedjenek.

Netzkó Mátyás urral szemben esetleg fennálló követeléseket semminemü felelősséget nem vállalok.

Salgótarján, Fő-u. 20.

Kiváló tisztelettel:

Krajcsovics Gyula.

A Salgótarjáni Sport Egyesület március hó 3-án, kedden este 7 órakor tartja évi rendes közgyülését az acélgyári olvasóegylet nagytermében. Ha erre a napra hirdetett közgyülés határozatképtelen volna, akkor azt március hó 11-én, szerdán este 7 órakor tartjuk meg, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. Választmány.

Vásárnap d. u. 3 órakor a Róm. Kath. Olv. Körben vetitettképes, vallásos tárgyu előadás lesz.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorégésnél, felbőlőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz alaposan kitisztitja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizet még a fekvő betegek is nagyon szivesen iszszák és általánosan dicsérik. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

BSzKRT — SSE 4 : 1 (2:0) Magyar Kupa. A SSE f. hó 8-án játszotta első tavaszi mékőzését a budapesti amatőrök jelenleg legjobb csapatával. Sajnos, a mostoha időjárás miatt és minden áldozatkészség ellenére nem sikerült a pályát játszható állapotba hozni, ugyhogy a csapat minden tréning nélkül volt kénytelen BSzKRT elleni magyar kupa meccsét megjátszani. De igy is, szép, kombinativ játákával a legteljesebb mértékben kivivta a jelenvolt szakkörök elismerését. A csapat szorgalmasan folytatja tornatermi tréningjeit s március 1-én már valószinüleg tréningmeccset játszik. A hivatalos saison csak március 22-én kezdődik, első bajnoki ellenfél az MVSC.

Budapesti nagyáruházak
mintájára mi is 21 napos nagyszabásu vásárt rendezünk szenzációsan leszállitott árakon.
Ajánlati áraink következők:

Mosott schifon	—·60 P.	Sill	2·20 P
Mosott schiffon	—·70 „	Combiné	2·—, 3·60 „
Vászon Ia	—·80, —·90 „	Finom női hálóing	6·90 „
Kelengye vászon Ia	1·18 „	Férfiing 1 killon gallérral	2·10 „
Dupla széles Toced ruha szöv.	1·50 „	„ oxford „	6·50 „
„ „ „ „ „	2·— „	Flottir törülköző	1·95 „
Magyar Crepe de Chine divat szinben	4·80—, 5·— „	Méteres damaszt törülköző	—·88 „
Sima ruhaselyem	1·20 „	Futószőnyeg 65 széles mtr.	1·45 „
Mintás „ 1931-i minták	1·40 „	Női drapp cipő	9·50 „
Karton finom	—·75 „	„ „ „	12·50 „
Zefir „	1·—, 1·20 „	Varrott szundalettek divat sz.	10·— „
Leglinomabb oxford anyag	1·80 „	Selyem harisnya hibátlan	1·60, 2·20 „
Finom nanszu fehérnemü	1·40 „	„ „ Ia	2·50 „
Toár	1·80 „	Sötétkék kamgarn 140-es szöv. tiszta gyapju	12·— „

Fiu- és férfi ruhák-, női-, gyermek-, tavaszi kabátok mélyen leszállitott árban! — Függönyök-, étkészletek-, garniturák-, szőnyegek!
TESSÉK PRÓBÁT TENNI!! CIMRE ÜGYELNI!!
Tisztelettel:
Spielberger József és fia
divatáruháza
SALGÓTARJÁN. Fő-utca 39.

Meghivó.

A Salgótarjáni Villamossági R. T. 1931. évi március hó 3-án délután 5 órakor Salgótarjánban saját helyiségében tartandó

XXXVI-ik évi rendes közgyülésére.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Közgyülési jegyző és a jegyzőkönyv hitelesitésére 2 részvényes kijelölése.
3. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
4. A felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése.
5. Az 1930. évi zárszámadások előterjesztése.
6. Az évi nyereség felosztása.
7. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
8. 7 igazgatósági és 3 felügyelőbizottsági tag választása.
9. Inditványok.

A közgyülésen minden részvény egy szavazatra jogosit. A közgyülésen résztvenni óhajtók tartoznak részvényeiket a közgyülést megelőzőleg legalább 5 nappal pénztárunknál letétbe helyezni. Az eredeti zárszámadások hivatalos helyiségünkben a délelőtti órákban megtekinthetők.

Salgótarján, 1931. február hó.

Az igazgatóság.

1807/1931. sz.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a Szilárdyféle ingatlanból kisajátitott 33 sz. házhely lemondás folytán felszabadult és igényelhető. Az igényeket a város főjegyzőjénél 1931. március 3-ig lehet bejelenteni. Salgótarján, 1931. február 16. A polgármester szabadságon: Dr. Figus Béla főjegyző.

„Turul gyufa." A nyugati és északi államok gyufa fogyasztói ma már csak az ugynevezett impregnált svédgyufát használják, amelynek az az előnye, hogy a gyufaszál leégés után nem izzik, rögtön elszenesedik, illetve akár asztalkendőre, akár ruhára vagy szőnyegre leesik, azt nem égeti ki. Ezekben az államokban a gyufafogyasztás tulnyomó része már csak impregnált svédgyufában bonyolódik le. A hazai gyufagyárak most ezen példára **„Turul"** cimkével zöld szinü ugyancsak impregnált svédgyufát hoznak forgalomba, mely a fenti követelményeknek megfelel. A „Turul" gyufa doboza alacsony, elegáns kivitelü és fogyasztói ára azonos a nálunk forgalomban lévő rendes svédgyufáéval. A zöld szinü impregnált „Turul" gyufa minden füszer és csemegeüzletben, dohány nagy-és kis tözsdében dobozonként 6 fillérért kapható.

Megjelent a Magyar Cserkész 15.-i száma. A legnépszerübb magyar iljusági folyóiratok egyike a Magyar Cserkész. Legujabb száma most jelent meg gazdag és változatos tartalommal. Benne felsorakoznak az ismert cserkészirók, kitünö irásaikkal: dr. Csaba Jenő, vitéz Faragó Ede, Koszter Atya, Sztrilich Pál dr., Velősy Elek és mások novellái, ismeretterjesztő cikkei és regénye. Bő krónika, hir-rovat, pályázatok, őrsvezetői, levelezzünk stb. rovatok egészitik ki a jól sikerült, gazdag számot. A lap szerkesztője: Vidovszky Kálmán. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Nagy Sándor-u. 6. A szám egyik érdekessége az előfizetők részére rendezett pályázat, mely igazán amerikai stilü dijaival joggal felkelti az előfizetők érdeklődését.

Menetrend

Litke—Salgótarján között.

Járat száma 1	km.	Állomások	Járat száma 2
617	10	ind. Karancskeszi é.	1635
620	11	Kutas	1630
625	13	Lapujtő	1625
628	14	Karancsapátf.	1622
633	16	Karancsalja	1617
645	21	Károlyakna	1604
650	22	érk. Salgótarján tér	16
908		é. MAVART Bgyarmat i.	1300

Tehát a Karancskeszi felé induló MAVART a 4 órási vonatot megvárja.

Litke és Karancskeszi között a forgalom további intézkedésig szünetel. A járatok késése vagy teljes elmaradása kártéritésre nem ad jogot.

Az Igazgatóság.

Meghivó.

A Salgótarjáni Takarékpénztár

t. részvényeseit, van szerencsénk az 1931 március hó 10-én délután 4 órakor Salgótarjánban, az intézet helyiségében tartandó

LXI. évi rendes közgyülésre

tisztelettel meghivni.

A közgyülés tárgyai:

1. A közgyülés jegyökönyvét hitelesitö 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéyről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg megállapitása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
5. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
6. Az igazgatóság 5 tagjának választása.
7. A felügyelőbizottság tagjainak választása.
8. Az igazgatóság és felügyelőbizottság birálati, napibiztosi és tiszteletdijának megállapitása.
9. Esetleges inditványok.

Salgótarján, 1931, február hó.

Az igazgatóság.

Tisztelettel közöljük, hogy az 1930 évi mérleg és eredményszámla a közgyülést megelőző 14 nappal, az intézet helyiségében, a t. részvényes urak rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyülésen szavazati jogot, az alapszabályok 47. §-a értelmében, csak azon részvényes gyakorolhat, kinek részvénye 8 nappal a közgyülés megtartása előtt, az intézet pénztáránál letétbe helyeztetett.

Gyümölcsfát, rózsát, gyökeres szőlővesszőt stb. most rendeljen, hogy idejében ültethessen! Unghváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

Sककrekedés. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a természetes **„Ferenc József"** keserüvizet még a fekvő betegek is nagyon szivesen isszák és általánosan dicsérik.

Építkezni szándékozók akinek olcsó téglára és ablakokra, ajtókra van szüksége, hihetetlen olcsó áron beszerezheti szükségletét. Bővebbet a „Munka" nyomdában.

Meghivó.

A Kisterenyei Takarék és Hitelbank Részvénytársaság

t. részvényeseit van szererencsénk az 1931. évi március hó 10-én délelőtt 11 órakor Kisterenyén, az Intézet helyiségében tartanoó

VII. évi rendes közgyülésére

tisztelettel meghivni.

A közgyülés tárgyai:

1. A közgyülés jegyzökönyvét hitelesitö 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg megállapitása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
5. Határozat hozatal a nyereség felosztása tárgyában,
6. Az igazgatóság és felügyelőbizottság napibiztosi, birálati és tisztelet dijának a megállapitása.
7. Az alapszabályok 4, 10, 38, 43, 46, 58, 61 és 65 §-ának módositása.
8. Esetleges inditványok.

Kisterenye, 1931. január hó.

Az igazgatóság.

Tisztelettel közöljük, hogy az 1930. évi mérleg és eredményszámla, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a közgyülést megelőző 8 nappal, az intézet helyiségében a t. részvényes urak rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyülésen szavazati joggal az alapszabályok 45. §-a értelmében, csak azon részvényes bir, akinek részvénye a közgyülést megelőzőleg 5 nappal előbb az intézet pénztáránál letétbe helyeztetett.

Salgótarján város közönségéhez!

Most, hogy az utca kövezése és a járda sok helyen már foganatosittatott, szeretném egy régi tervemet megvalósitani. E törekvésemet alátámasztja sok lelkes salgótarjáni nő és férfi buzgó igyekezete és támogatása.

Szeressük városunkat és diszitsük azt!

Ennek legszebb és legolcsóbb módja a virágokkal való diszités. Külföldi és hazai példák igazolják, de ne menjünk messzire, a laktanya és az acélgyár virágakciója is bizonyitja, mennyi lélek, szeretet, öröm van a virágkultuszban. Örőm az annak, aki a virágot ültetti, ápolja és öröm annak, aki látja, hogy ebben a materiális világban vannak még olyanok, akik ideális célokra áldozatot hozni hajlandók. Miért ne kisérelnénk meg tehát mi is olcsó eszközökkel magunknak és másoknak örömet szerezni?

Kérem a város egész lakosságát, szegényt és gazdagot egyaránt, hogy diszitse virággal mindenki ablakát, erkélyét és az ugynevezett földsávokat. Ne veszitsék el türelmüket, ha akadnának néhány évig olyan gonosz kezek, melyek a virágokat leszakitják, ellopják.

Következetes, kitartó virágneveléssel nemcsak saját énjét nemesiti mindenki, de merem állitani, nemesiti a nagyközönség lelkét és izlését is ugy, hogy mindig többen és többen leszünk, kik ezt a mi szerény városunkat szeretni fogjuk.

Az ablakrácsokra többféle mintát készittettem, ezek f. év február 20-tól kezdve a városházán Bodó tanácsnok ur szobájában megtekinthetők.

Aki a legszebb virágokat fogja nevelni, azt a város liszttel, cukorral, éremmel és oklevéllel meg fogja jutalmazni, de megtalálja jutalmát önmagában és a jóérzésü közönség hálás örömében is.

Salgótarján, 1931. február 4.

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

Miért használ mindenki

aki ischiás, kőszvényben, bőrbajokban, idegességben, az idegrendszer megbetegedéseiben, korai megőregedésben, vagy egyéb bántalmakban szenved.

„Radiumchema"

kompressort?

Mert hatása p ratl: n, mara dandó f jdalmat szün et, használ: ta egyszerü!

A „Radiumchema" egy 15x20 cm. nagyságu gyógypárnácska, amelynek rádiumtartalmát nemcsak a st.-joachimstali állami rádiumművek garantálják, hanem a M. Kir. Pázmány-Péter Tudomány Egyetem Radiologiai Intézete is ellenőrzi.

A gyógypárnácska hatását a fájdalmas testrészre való egyszerü ráfektetéssel éri el. — Ingyenes felvilágositást nyerhet és beszerezheti:

balassagyarmati körzetképviseleténél: **Perl Frigyes Balassagyarmat.**

Magyarországi Igazgatóság: **Bpest, V. Bálvány-utca 18. I. 3.**

Salgótarján Kővár-utca 22 sz. ház eladó 67·6 □ gyümölcsöskerttel.

4 személyes autómmal fuvarozást vállalok jutányos áron garázsomból.

Telmányi István
főutcza 190.

Komoly rádiós komoly cikket vesz!

VALVO a legmodernebb cső!

Kapható:

SZÁNTÓ SÁNDOR

rádiószaküzletében!

Meghivó.

A Salgótarjáni Keresztény Iparosok Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezete 1931. évi március hó 1-én, **határozatképtelenség esetén** 1931. évi március hó 8-án délelőtt 11 órakor az Ipartestület székházában tartja

évi rendes közgyülését

melyre a t. tagokat ezuton is meghivja

az Igazgatóság.

A tárgysorozat, mérleg és eredmény számla valamint az Igazgatóság jelentése a közgyülést megelőző 8 napon át az üzlethelyiségben megtekinthető.

Nélkülöxhetetlen

minden háztartásban

a **SINGER**

VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HIMEZ

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

SALGÓTARJÁN

a városházával szemben.

Estélyi ingek, nyakkendők és kesztyük a legjobb gyártmányuak!

Tavaszi vásár

Donászy Viktor

„Magyar Divatáruházában" SALGÓTARJÁN.

1 m. magyar chrepdeschin **5·20 P.**

Kész menyasszonyi kelengyék.

Himzett ágynemüek, ingek. Batiszt és habselyem szoknya és nadrág combiné. Szines és fehér hálóingek, csipőszoritók és melltartókban ugyszintén Késmárki len és 12 személyes asztalteritők, törülközök és lenvásznak nagy választéka.

A legujabb menyasszonyi fátyolok, koszoruk és diszvirágok legszebb raktára.

G. F. B. harisnyák gyári lerakata.

SZABOTT ÁRAKI

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

21 Sz. 22 V.	24. Kedd	26. Csütörtök
Hangos film! **Vasárnap délután.** Dráma 9 felv. Kiegészitésül: Kirándul az anyósom. A viz világbajnokai.	**Álarcok harca.** Detektiv film 7 felv. Henny Porten válópöre Vigjáték 8 felv.	**Leánybecsület.** FőSz.: Olga Csehova. Az „U" hajó kapitánya Filmregény 10 felv.

Kezdete: kedden és csütörtökön este 8, szombaton este fél 9, vasár és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdij 10 fillér.

Nyomatott: „A MUNKA" könyvnyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán